

บทเรียนด้านสังคม และอารมณ์ บทที่ 30

เรื่อง สิทธิประโยชน์และความรับผิดชอบในสังคม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ:	ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความเห็นอกเห็นใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้อื่น
ตัวชี้วัด:	นำการเรียนรู้จักตนเองและผู้อื่นไปประยุกต์ใช้เพื่อเลือกดำเนินชีวิตอย่างรับผิดชอบ
สาระการเรียนรู้:	การถือสิทธิความรับผิดชอบต่อบุคคล: ตระหนักและเข้าใจถึงภาระหน้าที่ของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับ หลักในพระคัมภีร์ หลักจริยธรรม สวัสดิภาพ และการปฏิบัติตน อย่างถูกกฎหมาย
กลุ่มอายุ:	9-11 ปี
หัวข้อหลัก:	ตระหนักถึงสังคม
บทเรียน:	สิทธิประโยชน์และความรับผิดชอบในสังคม
เวลาที่ใช้ในการสอน:	50 นาที

วัตถุประสงค์การเรียนรู้ :

1. เด็กสามารถบอกถึงสิทธิประโยชน์ของตนเองที่จะได้รับในสังคมได้อย่างน้อยสามประการ
2. เด็กสามารถบอกถึงหน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนในสังคมได้อย่างน้อยสามประการ
3. เด็กสามารถอธิบายได้ว่าตนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของชุมชน สังคมและประเทศชาติอย่างไร

อุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้ :

1. กระดาษวาดเขียนแผ่นใหญ่ จำนวนหนึ่งแผ่น
2. สีสันอาหาร (ที่ล้างออกได้ง่าย) จำนวนหลายๆ สี
3. ชามหรือกระทะก้นตื้นหลายๆ ใบ
4. ผ้าขนหนู หรือผ้าขี้ริ้วเพื่อเช็ดทำความสะอาด

สิ่งที่ผู้สอนจะต้องเตรียม:

1. อ่านทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการเรียนการสอนทั้งหมด
2. อธิษฐานเผื่อเด็กๆ ในการเรียนบทเรียนนี้
3. รวบรวมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนทั้งหมดที่ต้องใช้
4. เตรียมสีสันอาหาร

ขั้นตอนการเรียนรู้การสอน:

การนำเข้าสู่บทเรียน:

ครูพูดว่า:

1. เมื่อเราเข้าไปเป็นสมาชิก หรือเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม หรือหน่วยงานใดๆ หมายความว่าเราพอใจกับสิทธิประโยชน์ของการเป็นสมาชิกนั้น ยกตัวอย่างเช่น เราเป็นสมาชิกในครอบครัว ดังนั้น เราก็จะพอใจกับสิทธิประโยชน์ของการเป็นส่วนหนึ่งในครอบครัว เมื่อถึงเวลาอาหารค่ำ เรารู้ว่าเรามีสิทธินั่งโต๊ะอาหารในบ้านเพื่อรับประทานอาหารโดยไม่จำเป็นต้องมีบัตรเชิญพิเศษแต่อย่างใด
2. ถ้าเด็ก ๆ เป็นสมาชิกในโบสถ์ เราก็รู้ว่าเรามีสิทธิเข้าร่วมนมัสการในวันอาทิตย์และคนอื่นก็จะอธิษฐานเผื่อและดูแลเอาใจใส่เรา
3. มีสิทธิประโยชน์อะไรบ้างที่เด็ก ๆ ได้รับในการเป็นสมาชิกของสังคม? ให้เวลาเด็กช่วยกันตอบ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน :

ครูพูดว่า:

1. เราทุกคนล้วนอยากรู้ว่า เรามีสิทธิประโยชน์อะไรบ้างทั้งนั้น เราต่างต้องการอ้างสิทธินี้ว่าเป็นของเรา
2. อย่างไรก็ดี สิทธิประโยชน์และผลประโยชน์ของเรานั้นย่อมมาพร้อมกับความรับผิดชอบที่จะสนองบางอย่างที่เรามีให้กับกลุ่มหรือหน่วยงานที่เราเป็นสมาชิกอยู่เช่นกัน
3. เรามีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอะไรบ้างในสังคม? ให้เด็ก ๆ ช่วยกันตอบ (เช่น มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักษาสมบัติส่วนรวม ไม่ก่อมลพิษทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นต้น)
4. บางครั้ง ความรับผิดชอบของเราอาจรวมไปถึงการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น ทำความสะอาดบริเวณบ้าน ปลูกดอกไม้ หรือช่วยกันทาสีซ่อมแซมอาคาร เป็นต้น
5. บางครั้ง การเป็นเด็กดี มีน้ำใจแบ่งปันให้ผู้อื่นที่อยู่ในสังคมนั้นก็เป็นความรับผิดชอบของเราเช่นกัน แม้เพียงยืมให้ผู้อื่นก็นับว่าเป็นการช่วยเหลือสังคมได้อีกทางด้วย

กิจกรรม

ให้เด็ก ๆ ในห้องเรียนจับคู่กันและปฏิบัติดังต่อไปนี้

ครูพูดว่า:

1. ครูจะสมมุติเหตุการณ์ให้แต่ละคู่ ตั้งใจฟังคำอธิบายของครูให้ดี ๆ
2. หลังจากที่ครูอธิบายเหตุการณ์สมมุติดังกล่าวแล้ว ครูจะให้เวลาคิดเพียงหนึ่งนาทีว่า เด็ก ๆ จะทำอะไรต่อสถานการณ์นั้น ๆ และจะปรับปรุงแก้ไขสิ่งนั้นให้ดีขึ้นได้อย่างไร
3. จากนั้น ให้แบ่งปันสิ่งที่เราคิดกับคู่ของเรา และลองคิดสิว่า มีคำตอบอื่นๆ อีกไหมหลังจากเราได้พูดคุยกันแล้ว
4. สุดท้าย ครูจะให้เด็ก ๆ ออกมารายงานกับเพื่อนหน้าชั้นเรียน จากนั้นมอบเหตุการณ์สมมุติต่อไปให้แต่ละกลุ่ม

- เหตุการณ์ที่ 1 ที่โรงเรียน เด็กๆได้รับมอบหมายให้ทำรายงานเป็นกลุ่ม แต่มีเพื่อนในกลุ่มบางคน ไม่ยอมทำอะไรเลย
- เหตุการณ์ที่ 2 เพื่อนในชั้นเรียนของเราบางคนไม่มาเล่นกับเราในช่วงพักเล่น
- เหตุการณ์ที่ 3 เพื่อนในชั้นเรียนสองคนทะเลาะกันในขณะที่เล่นกันในช่วงพักเล่น
- เหตุการณ์ที่ 4 มีเด็กชั้นอื่นที่เล่นสนามเด็กเล่นอยู่ก่อนเราในช่วงพักทิ้งขยะของเสียเกลื่อนกลาด เต็มบริเวณไปหมด
- เหตุการณ์ที่ 5 เด็กๆ อยู่ที่ตลาดและเห็นหญิงสาวคนหนึ่งกำลังแบกของหนักอยู่
- เหตุการณ์ที่ 6 เราสังเกตว่ามีบางคนขีดเขียนคำหรือรูปภาพที่ไม่ดีบนผนังคริสตจักรของเรา
- เหตุการณ์ที่ 7 เราสังเกตว่า มีเด็กรุ่มราวดร้าวเดียวกับเรากำลังแกล้งเด็กที่เล็กกว่า
- หากครูเห็นว่าควรเพิ่มหรือตัดสถานการณ์ใดๆ ก็ทำได้ตามความเหมาะสมได้

การสรุปบทเรียน :

ครูพูดว่า:

ยิ่งเรารู้สึกตัวต่อสังคม เรายิ่งรู้สึกถึง ความเป็นเจ้าของสังคมของเรามากขึ้น กล่าวคือ ยิ่งเราให้ เราจะยิ่งรู้สึกว่าสังคมเป็นของเราเองด้วย ถ้าหากเราไม่เคยทำอะไรเพื่อสังคมเลย ลองนึกสิว่า เราจะรู้สึกอย่างไร เราอาจไม่รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของมากนัก

ไม่ว่าเราจะทำอะไรเพื่อสังคมของเรา สิ่งนั้นจะเปลี่ยนภาพลักษณ์ของชุมชนของเราได้ ถ้าเราทำความดี สังคมของเราก็จะดีขึ้น ถ้าเรามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ผู้อื่น สังคมของเราก็จะเต็มไปด้วยการให้ ถ้าเราเห็นอกเห็นใจผู้อื่น สังคมของเราก็จะเต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งความรักและอ่อนโยน

เราอาจจะกล่าวเป็นนัยว่า สิ่งใดก็ตามที่เรามอบให้กับสังคม ก็เปรียบเสมือนเราฝากรอยมือเหล่านี้ไว้กับสังคม หมายความว่าสังคมของเราก็จะมีลักษณะเช่นไรนั้น ก็ขึ้นอยู่กับสิ่งที่เราทำเพื่อสังคมนั่นเอง

กิจกรรม

ติดกระดาษวาดเขียนแผ่นใหญ่บนผนังหรือวางราบบนพื้น เขียนข้างบนหัวกระดาษว่า **สิ่งที่ฉันทำได้ เพื่อสังคม** เทสีต่างๆ ลงยังภาชนะก้นตื้น ให้เด็กๆ จุ่มฝ่ามือของตนลงบนสีที่เลือกและกดพิมพ์ลงบนกระดาษ จากนั้นให้เด็กๆ เขียนข้อความไว้ข้างล่างของรอยมือ เขียนถึงสิ่งที่ตนสามารถทำเพื่อสังคมได้หนึ่งข้อ

การประเมินผลของครู:

(กิจกรรมใดใช้ได้ผลดี? กิจกรรมใดใช้ไม่ค่อยได้ผล? ฉันจะเตรียมบทเรียนในบทต่อไปอย่างไร?)

[illegible]

การประเมินผลผู้เรียน:

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.